

Nabycie Osowca w 1653 r. przez Pawła Bartłomiejowicza Plewakę, od kuzyna Andrzeja Mikołajewicza Plewaki

Z rzeczonych dwóch synów Mikołaja Stanisławowicza Plewaki, Andrzej kupił wiecznością majątność Osowiec od Szymkiewiczów, według dowodzenia prawa 3 czerwca 1653 datna 13. na roczkach Mińskich Troickich przyznanego. Bartłomiej zaś spłodził syna Pawła pisma nieumiejętnego a ten dostawszy po ojcu Mikołaju i stryju Andrzeju Osowiec,

z Wyvodu Familij urodzonych Plewaków, 7-XII-1800

<http://www.plewako.pl/archiwalia/wywodF.htm>

<http://igrek.amzp.pl/3733>

Osowiec

- 1.) fol., pow. wilejski, w l okr. pol., gm. i okr. wiejski Krasne al. Krasnesioło, o 4 w. od gminy a 39 w. od Wilejki, ma l dm., 5 mk.; własność Wysockiego.
- 2.) **O.**, fol., tamże, o 39½ w. od Wilejki, przy b. dr. poczt. z Wilna do Mińska, ma l dm., 5 mk. kat., własność Okołowa. Do dóbr O. należą wsie: O., Kościuszki, Granicze i Koszarzyski.
- 3.) **O.**, wś włosc., tamże, ma 16 dm., 150 mk. prawosł. (w 1864 r. na części Okołowa 28 dusz rewiz., na części zaś Wysockich 41 dusz rewiz.).

Słownik Geograficzny t.VII (rok 1887) str. 651, Oso

http://dir.icm.edu.pl/pl/Słownik_geograficzny/Tom_VII/651

W 1667 r. „JP Paweł Plewaka z majątności swej Osowca wieczysstey y Hranic Dziegieniewskich zastawney na dymie l” –zarejestrowany w spisie podatników „Podymnego powiatu mińskiego”

Ja Mikotaj Plewacha y Ja Helena Obrowska Mi-
 kotajowa Plewaczyna Matkonkowie y Ja Andrey
 Plewacha Syn wygi mianowanych Osob wszystkich
 trzy Osoby iedna za trzy a wszystkich trzy za iedną
 rzecz i obowiazujace, wiadomo czynimy tym Na-
 szym Listem dobrowolnym zapisem. Ze w my będa-
 jebno potrzebnemi Summy pieniędzy na własną
 spólną potrzebę Naszą tedy wzięliśmy, pożyczyl-
 y yżyma Naszemi odebrali Summy pieniędzy Kie-
 pko pięćdziesiąt Groszy Litewskich u Jmze Pana Pawła
 Plewaki y pani Matkonki Jajomei Jędrzei Pawlicy Bat-
 bany Obrowskiej Plewaczyny spólnych Matkonkow-
 która to Summy mamy y powinni bierzemy Jmze Pa-
 nu Pawłowi Plewace y pani Matkonce Jajomei oddać
 w Półku da Plan Półg pąpszym 1684 w dzień Świ-
 ętości Świętej Trójcy według Nowego Kalendarza na
 miejscu pewnym wypożyczenia y Dworze Jędrzei Na-
 szemu Jarkowoszczynie w Brakuie Kiepdanowskim
 w Kiepdanowskim Miejskim Mieście, niepochybia-
 nie by iednym dniem tego terminu y miejscu
 A jeżeli bępną na terminie wyżej namienionym
 pomienionej Summy Kiep Ja pięćdziesiąt
 Groszy Litewskich Jmze Panu Plewace y pani
 Matkonce Jajomei nieoddali y zapisu swego nie
 oswobodzili, tedy mamy w bawności zezgły po-
 pndai aktora jak sama i same Jaki oswietkici
 zezgły y szkody dajemy wolne forum Nas do
 zaprawiania do wszelkiego Sądu y Procu Grodzkie-
 go, Miejskiego y Głównego Trybunalskiego Sądowego

M. Plewackiego

Ja Mikołaj Plewaka i ja Helena Obremska Mikołajowa Plewaczyna Małżonkowie y ja Andrzej Plewaka syn wyż mianowanych osób wszystkie trzy osoby iedna za trzy a wszystkie trzy za iedną ręcząc i obowiązując, wiadomo czyniemy tym Naszym Listem dobrowolnym zapisem, iż co my będąc pilno potrzebnymi summy pieniędzy na własną spólną potrzebę Naszą, tedy wzieliśmy pożyczili y rękami Naszemi odebrali summy pieniędzy kop sto pięćdziesiąt Groszy litewskich u Jmść Pana Pawła Plewaki y Pani Małżonki Jegomości Paniey Barbary Obremskiey Plewaczyny spólnych Małżonków, którą to summę mamy y powinni będziemy Jmość Panu Pawłowi Plewace i Pani małżonce Jmści oddać w roku da Pan Bóg przysłym 1654 w dzień Niedzieli święteczney według nowego kalendarza na miejscu pewnym w ymieniu y dworze Ichomościów Nazwanym Jurkowszczyźnie w Trakcie Kojdanowskim¹ w Województwie Mińskim leżącym, niepochybiając by iednym dniem tego terminu y miejsca.

A iezeli byśmy na terminie wyżey namienionym pomienioney summy kop sto pięćdziesiąt Groszy Litewskich² Jmść Panu Plewace y Pani Małżonce Jegomości nie oddali y zapisu swego nie oswobodzili, tedy mamy w sowitości zaręki popodać o którą tak samą i same jako o sowitości zaręki y szkody daemy wolne forum Nas do zapozwania do wszelkiego Sądu y Prawa Grodzkiego, Ziemskiego, Głównego, Trybunalnego, Zadwornego, Asesorskiego

¹ Trakt to stara jednostka administracyjna w Wlk. Ks. Litewskim.

² 1 kopa gr. lit = 75 gr. pol. = 2 zł pol. i 15 gr = 2,5 złotego (1 zł pol. = 30 gr pol.).
A więc 150 kop gr. lit = 150 x 2,5 = 375 zł pol. (wg O. Rosowieckiego)

Specyorkiego a podrozaj Interregnum y do Naphur
a mly będzę obo pozowani od Pana Lewaki Pani
zontki Jmci lubo od Sukcesorow Jmciow by y zaus
prawu od nalezity osoby tak my sami, jako y ich
wie nasi niezarywając zawnędy dylencyy nie biore
pluripotenta na kępiją, Spraw y tego Zapisu
zastanawia się chorobą obłąkaną i zawnędy obrona
prawemni, zawnędy meamy y maiać uisprawnia
A Sąd y Urząd nasdy tak za staniem iako y w
nie naszym przy samey niewiedźnicy y Spraw
kości Lureki Szody Naktady y dalsze pen
wne wskazać y mocną odprawę krom składow
rad Statutowych nacosselkich meiztnosciach
Summach naszym gdrickolwiek y ukoykole
dęcych wolen y mocen będzę. Am
Sąd o zły wskaz, tak Sprawy zły piewo
pozować niemamy y moey mieć nieb
mogli, a zawnędy zawnędy by niepow
przeu ten nasz zapis aś do dość uisprawni
mu przy zupełney moey zastawie ma
dali ten nasz List dobrowolny zapis z
mi naszem aś sami pisma uisprawni
oibimny Panow Pieszczanow opodpis
prot Pana Budkaka J.P.P. Czortowisa J.P.P.
kow jako Jmci na prośbie naszey Ocas
pódpisali - Pisan Proku kępiją
Dziśiat trzeciego Mca Maja trydziestego
Pieszczan Ustnie prośbony do tego listu
= Micko

Assesorskiego a podczas Iterregnum y do Kapturowego a my będąc oto pozwani od JPana Plewaki, JPani Małżonki Jmści lubo od sukcesorów Jmściów by y zawsze prawie od należytey osoby tak my sami, iako y sukcesorowie nasi, niezażywając żadnych dylacyey, nie biorąc plenipotentą na kopią spraw y u tego zapisu, nie zasłaniając się chorobą obłożną i żadnemi obronnemi prawnemi zaręczem mamy y mając uprzedliwienie.

A Sąd y Urząd każdy tak za stanem iako y wr[]niu naszym przy samey nieoddanej y supra [so-wi]tości zaręki szkody nakłady y dalsze pensyje zastawne wskazać y mocną odprawę krom składanych rat statutowych na wszelkich maiętnościach, summach naszych, gdziekolwiek y ukogokolwiek będących wolen i mocen będzie. A my[] Sąd o zły wskaz, tak strony o zły przewód, pozywać nie mamy y mocy mieć nie będziemy mogli, aż zapłaciwszy zarękę, by nie poied[] przecie ten nasz zapis aż do dość nizmienny przy zupełney mocy zostawać ma im []dali ten nasz list dobrowolny zapis z p[odpisa]mi naszymi aże sami pisma nieumiejętni prosiliśmy JPanów pieczętarzów o podpis to jest JPana Bułhaka JPP. Czortowicza, JPP [Plewa]kow. Jako Jmść na prośbie naszej oczewisto podpisali – pisan Roku tysiąc sześćset [pięć]dziesiąt trzeciego Mca Maja trzydziestego [dnia] pieczętarz ustnie proszony do tego listu [od] Mikołaja

14.
Nikolaja Plewaki i Matronki Jmci Paniy Heleny
Obremskiej i Syna Jmci pana Andrzeja Plewaki
iako pisma niemiennych przy pieczęci swej rę-
kų się własną podpisali - Praphat Kozmieniowski -
Ustnie proszony pieczęcią do tego Listu od Osob w tym
liście mianowanych Ostafijan Butchuk własną ręką
proszony pieczęcią do tego Listu oszczędnie od Jmci
przy pieczęci mojej ręką swą Kuzmierz Szymkowicz
Oszczędnie proszony pieczęcią do tego listu Paweł
Czortowicz ręką swą Ustnie proszony pieczęcią
od Osob w tym liście pisanych iako pisma nie-
miennych przy pieczęci ręką swą już pisali
Hieronim Luriewski - List odnas odemnie Niko-
laja Plewaki y odemnie Heleny Obremskiej spół-
nych Matronkow y odemnie Andrzeja Plewaki
Syna wyz mianowanych Osob dany Panu Pa-
ntowi Plewace y Pani Barbare Obremskiej spół-
nym Matronkom na kop sto pięćdziesiąt Groszy Liba
Pół oddania tych pienięży w roku przyspym 1654
w dzień niedzieli świętecznej według nowego Kalku-
larsu na miejscu pewnym w Jmieniu i Dworze Jmci
nazwanym Larkowszczyzna w Frakcie Kozłanow-
skim w Województwie Młuskim leżącym pod wa-
runkami i obowiazkami woszczędnie tego Listu na-
szego sreny a dostateczniej opisanemi -

Prapaw Jmci Pana Kozmierz Szymkowicz

Capitani Prokurator Kuzmierz Dubrowski

Mikołaja Plewaki i małżonki Jmości Paniey Heleny Obremskiej i syna Jmci Pana Andrzeja Plewaki iako pisma nieumiejętnych przy pieczęci swej ręką się własną podpisali – Raphał Korzeniewski – ustnie proszony pieczętarz do tego listu od osób w tym liście mianowanych. Ostafijan Bułhak własną ręką proszony pieczętarz do tego listu oczewisto od Jmść przy pieczęci mey ręką swą Kazimierz Szymbkowicz,

Oczewisto proszony pieczętarz do tego listu Paweł Czortowicz ręką swą. Ustnie proszony pieczętarz od osób w tym liście opisanych iako pisma nie umiejących przy pieczęci się ręką swą podpisali Heronim Łaniewski.

List od nas ode mnie Mikołaja Plewaki i ode mnie Heleny Obremskiej spólnych małżonków y ode mnie Andrzeja Plewaki syna wyż mianowanych osób dany JPanu Pawłowi Plewace y JPani Barbarze Obremskiej spólnym małżonkom na kop sto pięćdziesiąt groszy litewskich.

Rok oddania tych pieniędzy w roku przyszłym 1654 w dzień niedzieli święteczny według nowego kalendarza na miejscu pewnym w Imieniu³ y dworze Jechmść nazwanym Żarkowszczyźnie w Trakcie Koydanowskim w województwie mińskim leżącym pod warunkami i obowiązkami we szredzinie⁴ tego listu naszego szerzey a dostateczniej opisanemi.

³ Imieniu, czyli majątku, zob. rosyjskie *Имение*

⁴ *we szredzinie* – w środku